

ProAgria

Rantalaidun -hankkeen tulosseminaari

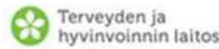
MAA- JA
KOTITALOUSNAISET
maisemapalvelut

Eväitä rantalaidunnukseen – keskustelua kokemuksista ja hyvistä käytännöistä

Maisema- ja ympäristöasiantuntija Maarit Satomaa

Oulun Maa- ja kotitalousnaiset/ProAgria Oulu/ Rantalaidun-hanke

Marko Pietilä/ Niemelän tila ja Toni Kippola/ Rautalan tila

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

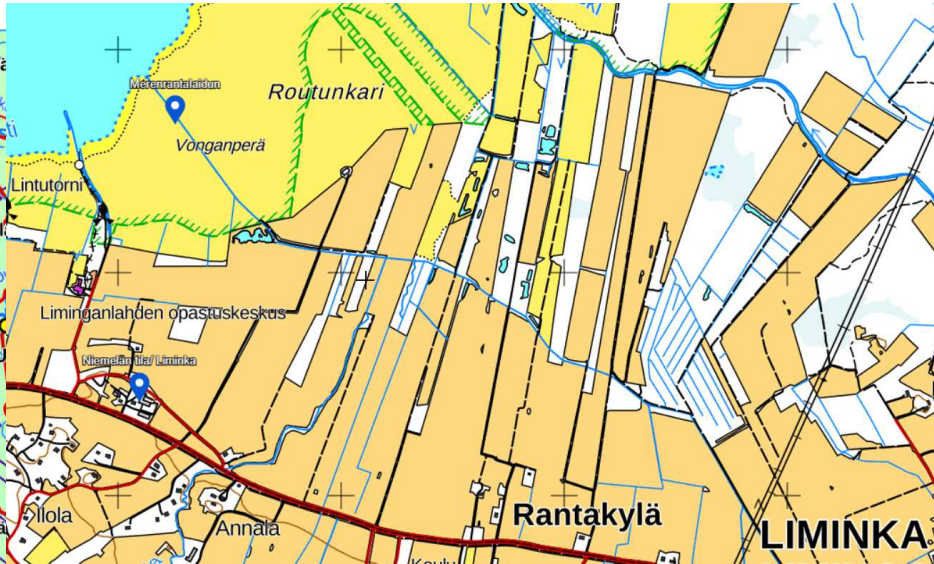
Rantalaidun-hankkeessa koettua

- ProAgria Oulu / Oulun Maa- ja kotitalousnaiset mukana pääosin työpaketeissa:
 - TP 3. Kestävä ja kannattava eläintuotanto ja eläinten hyvinvointi rantalaitumilla
 - TP 4. Vaikuttavaa luonnonhoitoa toimivilla sopimuskäytännöillä
- Mielenkiintoista toteuttaa hanketta jossa Rantalaidunten arvoja tarkastellaan myös vesistö- ja hygieniaitekijöiden näkökulmasta
- Parasta antia on ollut vuoropuhelu maatalousyrittäjien, viranomaisten, neuvonnan, maanomistajien kesken -> malli ketterään keskusteluun
- Viljelijäpuheenvuorot infoissa, webinaareissa ja hankkeen videotuotannoissa ovat olleet innostavia ja rakentavia

ProAgria

MAA- JA
KOTITALOUSNAISET
maisemapalvelut

Tervetuloa keskustelemaan

- Toni Kippola/ Rautalan tila

RAUTALAN TILA

Rautalan luomutila sijaitsee Pyhäjoen Parhalahden kylässä 100 km Oulusta etelään. Valtatie 8 kulkee ihan vierestä ja meren rantaan on matkaa pari kilometriä.

Tilan päätuotantosuunnat ovat naudanlihan tuotanto, viljan viljely ja koneurakointi. Metsätalous on tärkeä osa tilan toimintaa. Tilan talousmetsissä on yli 20 hehtaaria suojeltuja alueita. Tilan karja ja pellot ovat luonnomukaisessa tuotannossa.

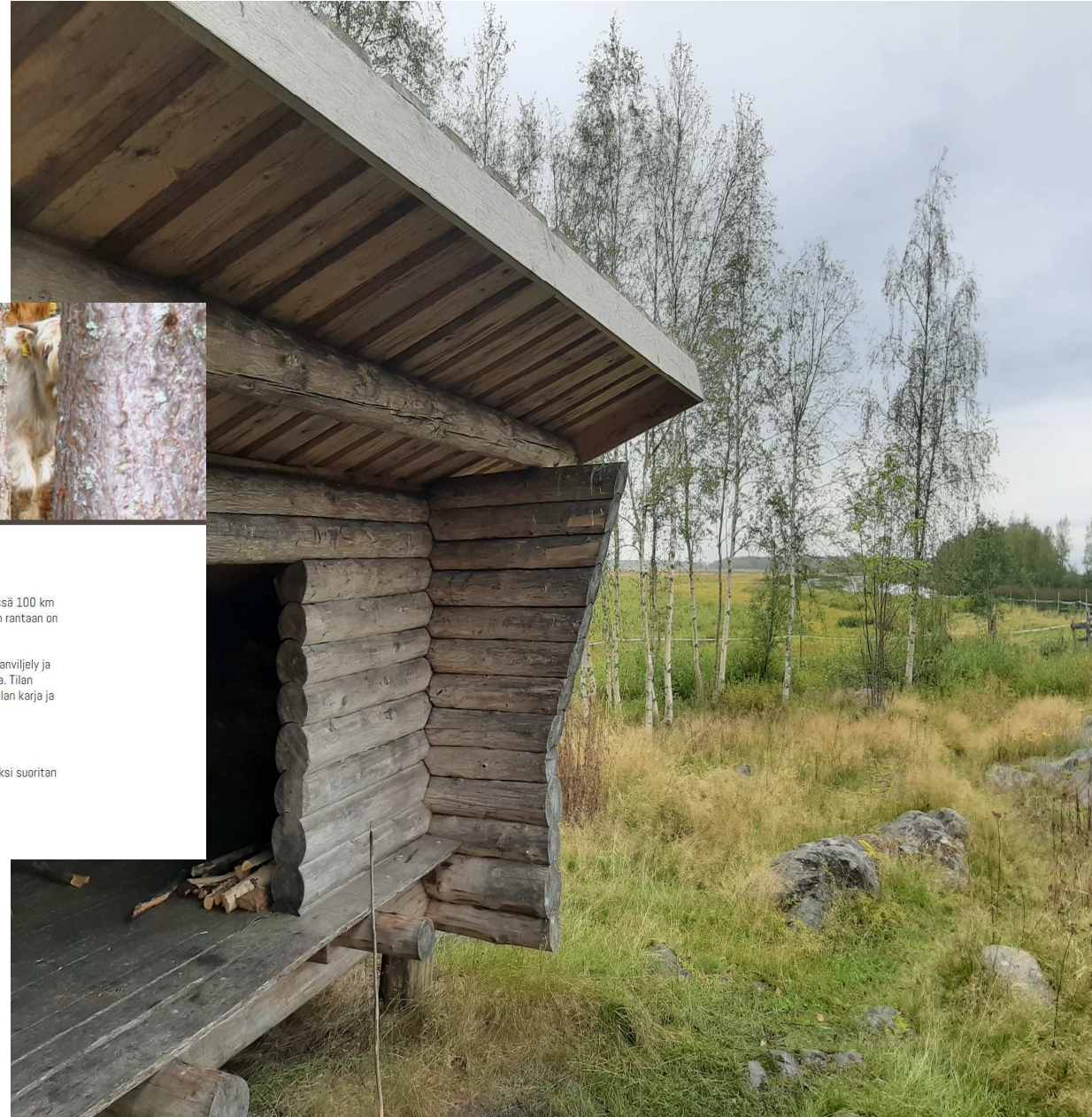
Koneurakointi

Suoritan koneurakointeja sekä säleojien huhtelua. Lisäksi suoritan kuonakalkin levitystä, lautasäestystä ym. traktorityötä.

Olen aloittanut yrittäjänä tilalla vuonna 1995.

ProAgria

MAA- JA
KOTITALOUSNAISET
maisemapalvelut

Tervetuloa keskustelemaan

- Marko Pietilä/ Niemelän tila

Kuva: Marko Pietilä

Luonnonlaitumet

- laidunala vajaa 300ha
- Nautoja noin 300kpl
- laidunlohkoja 4kpl
- kokoomatarhoja 2kpl
- laidunnetaan keskimäärin puolitoista kierrosta / kesä
- kesän 2021 kierto 4,1,3,2,1,4
- aitalinjoja 15 km
 - pysyviä aitoja 11 km
 - vuosittain purettavia 4 km

Laiduntaminen ranta-alueilla

Hyödyt:

- Luonnon monimuotoisuus
 - Vaikutuksia kasvilajistoon ja linnustoon, luontotyyppeihin
- Eläinten hyvinvointi
- Maisema
- Vesiensuojelu
- Ravinteiden pidätys
- Rehua eläimille
- Virkistyskäyttö
- Matkailun näkökulmat
- Kannattavaa toimintaa
- Sopimuksellisuus

ProAgria

MAA- JA
KOTITALOUSNAISET
maisemapalvelut

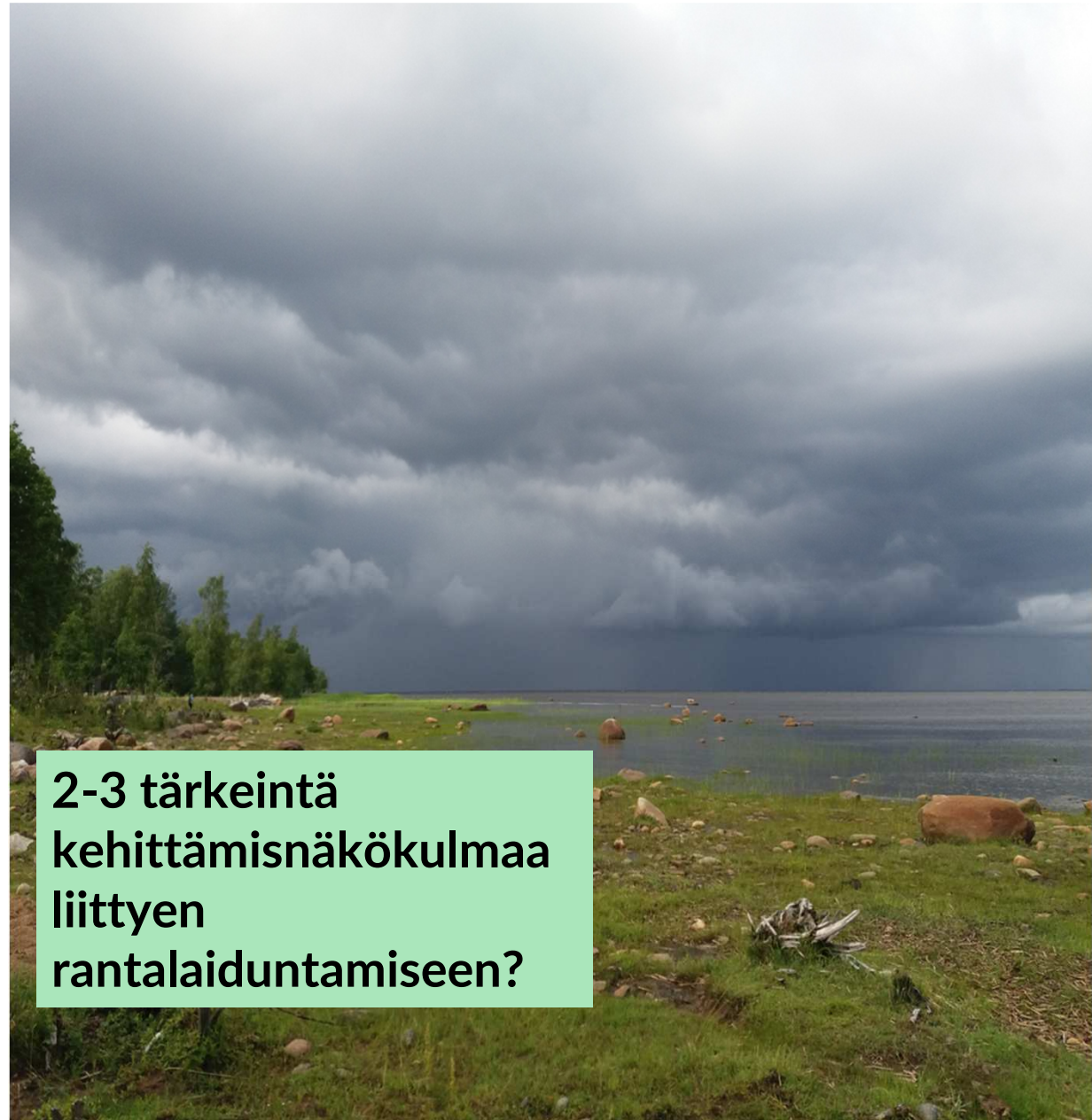
Sinun tilasi 2-3 hyvää käytäntöä
rantalaidunten hoitoon liittyen?

Ympäristönhoito luo menestyksen mahdollisuuksia kotieläintiloille

- Taustalla hyvä yhteistyö viranomaisten, viljelijöiden, neuvonnan ja maanomistajien kanssa sekä PITKÄJÄNTEINEN TYÖ ja halu kehittyä lajissaan
- Luonnonhoidon lisäksi tiloilla kehitetään myös muita tärkeitä teemoja kuten lähiruoka, brändäys, johtaminen, vastuullisuus -> vuorovaikutteisuus

ProAgria

MAA- JA
KOTITALOUSNAISET
maisemapalvelut

**2-3 tärkeintä
kehittämisenäkökulmaa
liittyen
rantalaiduntamiseen?**

Toiminta tutuksi

- Tutustumispäivät, esim. Luonnonlaidunpäivä nyt toista kertaa 17.6.2023, avoimet ovet
- Oman tilan näköisiä luonnonlihatuotteita, esimerkiksi Kujalan tila, Karho-ojan karjatila, JJ-Liha, Korpiniityn lammastila
- Osalla kohteista virkistystoimintaa, esim. Lintutornit (aidat mahdollistaa pääsyn laidunalueelle)
 - Kannattaa suunnitella jo aloitusvaiheessa ja osoittaa paikkoja luonnon tarkkailuun
- Tiedottaminen työstä mitä tehdään (opastekyltit, työ näkyväksi somessa, tiedottaminen median kautta)

ProAgria

MAA- JA
KOTITALOUSNAISET
maisemapalvelut

Ajankohtaista kevät 2023

- Maatalousluonnon ja maisemanhoitosopimus haussa tukihaun yhteydessä 2023
 - Yksivuotiset kunnostustoimenpiteet (aitaaminen, raivaaminen)
 - Arvoluokat?
 - Sähköinen haku?
 - Satelliittiseurannat sopimuskohteilla?
- Maatilat voivat hyödyntää Neuvorahoitusta, jolla voi jatkossa kattaa myös hoitosuunnitelman laatimiskuluja
- Muista myös Helmi -elinympäristöohjelman mahdollisuudet perinnebiotooppien kunnostamisessa

ProAgria

MAA- JA
KOTITALOUSNAISET
maisemapalvelut

**Kokeile Oulun maa- ja kotitalousnaisten ruoka- ja kotitalousasiantuntija
Helena Lahdenperän herkullisia ohjeita myös Kujalan tilan luonnonlaidunlihasta!**

Sinappinen jauhelihakastike

400 g naudan jauhelihaa
1 sipuli
2 dl ruokakermaa
1 rkl sinappia
1 rkl vasikanlihafondia
riippaus mustapippurirouhetta
(1 dl vettä)

Ruskista jauheliha pannulla ilman rasvaa ja lisää hienonnettu sipuli. Sekoittele ja anna sipulin kypsyä. Lisää seokseen ruokakerma, sinappi ja fondi. Mausta kastike pippurilla. Kuumenna kastike. Jos, kastike on liian pakua, lisää tilkka vettä.

Vinkki: Lisää kastikkeeseen yksi maustekurkku pieninä kuutioina juuri ennen tarjoilua.

Kuva: Timo Ranta

Kujalan tilan emolehvät Hailuodon merenrantaniityillä maiseman- ja luonnonhoitotyös-

Jälkimarinoitu paahtopaisti

1,2 kg naudanpaistia (paahtopaistia kypsennettynä)

Marinadi

2 kpl punasipulia (viipaloituna)
3 kpl valkosipulinkynttä (viipaloituna)
1 dl oliiviöljyä
3 rkl teryaki-kastiketta
2 rkl balsamiviinietikkaa
1 rkl hunajaa
1 rkl tuoretta rosmariinia (silputtuna)
1 tl mustapippuria
1 tl suolaa

Ota liha huoneenlämpöön noin tuntia ennen ja ruskista se sitten pienessä öljymäärässä mahdollisimman kuumalla pannulla joka sivulta nopeasti.

Suolaa ja pippuroi kevyesti ja siirrä uunipellille. Paista noin 200-asteisessa uunissa, kunnes paistin sisälämpötila on 62 C. Tällöin sisus on vielä punertavaa.

Kääri kuuma paisti tiiviisti folioon ja jäähdytä huoneenlämpöiseksi. Leikkaa kypsennetty naudan paahtopaisti mahdollisimman ohuiksi viipaleiksi.

Mittaa isoon kannelliseen kulhoon marinadin ainekset.

Nostele paahtopaistit kulhoon. Kääntelee, jotta viipaleet maustuvat kauttaaltaan ja kaikki ainekset menevät sopivasti sekaisin.

Sulje kansi tiukasti, ravistele ja siirrä jääkaappiin marinoitumaan vähintään puoleksi tunniksi.

**Loppu-terveiset ja
ruokavinkki omalta
tilalta**

ProAgria

MAA- JA
KOTITALOUSNAISET
maisemapalvelut

ProAgria

MAISEMAPALVELUIDEN ASiantuntijat

Kalle Hellström

Maiseman- ja luonnonhoidon
asiantuntija, Neuvo-palvelut
p. 043 825 5253

Taimi Mahosenaho

Hankevastaava, maisema- ja
ympäristöasiantuntija
p. 040 551 7807

Taru Koskinen

Ympäristöasiantuntija,
Neuvo-palvelut
p. 041 731 0368

Riina Rahkila

Ympäristöasiantuntija,
Neuvo-palvelut
p. 045 6578 717

Maarit Satomaa

Maisema- ja
ympäristöasiantuntija,
Neuvo-palvelut
p. 040 566 7924

Varaa **Neuvo-käynti** hyvissä ajoin Pohjois-Pohjanmaan ja Lapin alueelle:

Kalle Hellström, 043 825 5253,
kalle.hellstrom@maajakotitalousnaiset.fi (maatalousluonnon monimuotoisuus, maisema)

Taru Koskinen, 041 731 0368,
taru.koskinen@maajakotitalousnaiset.fi (maatalousluonnon monimuotoisuus, maisema, kosteikot)

Riina Rahkila, 045 657 8717,
riina.rahkila@maajakotitalousnaiset.fi (kosteikot)

Maarit Satomaa, 040 566 7924,
maarit.satomaa@maajakotitalousnaiset.fi (maatalousluonnon monimuotoisuus, maisema, kosteikot)